

Farárske skúšky 2025

Farárske skúšky sa budú konať **6. októbra 2025 o 8.30 hod.** na Generálnom biskupskom úrade ECAV na Slovensku, Palisády 46 v Bratislave. Farárska skúška má písomnú časť - vypracovanie témy a následne po zložení aj ústnu časť.

Informácie potrebné k vykonaniu farárskych skúšok nájdete v Zbierke cirkevnoprávných predpisov ECAV na Slovensku:

Cirkevné nariadenie č.5/1991 o Farárskej skúške v znení cirkevného nariadenia č.2/2024.

Žiadosť o vykonanie Farárskej skúšky predložte cestou seniorátu a dištriktuálneho biskupského úradu generálnemu biskupovi najneskôr do **4.9.2025**.

Farárska skúška prebieha formou písomného testu a následne ústnej skúšky z jednotlivých predmetov.

Požiadavky a doporučená literatúra na Farárske skúšky:

1. Praktická exegéza

Realizácia skúšky:

Skúška z predmetu Praktická exegéza sa bude realizovať prostredníctvom písomnej práce. Kandidát svoju prácu odovzdá do stanoveného termínu a v stanovenom formáte (viď nižšie). Skúšajúci prácu vyhodnotí, a hodnotenie spolu s pripomienkami pošle kandidátovi a administrátorovi do termínu farárskych skúšok.

Náležitosti práce

Písomnú prácu kandidát vypracuje samostatne s použitím odbornej literatúry. Prácu je potrebné napísať na počítači, formát A4, okraje 2 cm, font New Times Roman, riadkovanie 1,5; veľkosť písma textu 12, poznámky pod čiarou 10, veľkosť písma nadpisov nie viac ako 16. Strany budú očíslované. Titulná strana práce musí obsahovať text „Farárske skúšky ECAV na Slovensku 6.10.2025,“ názov predmetu a meno kandidáta. Dodržanie etiky citovania je samozrejmosťou. Technika citovania sa môže riadiť pravidlami písania záverečných prác na EBF UK v Bratislave.

Obsah a cieľ práce

Cieľom písomnej práce je prezentovať praktickú exegézu textov Ž 110 a Jn 6,1-15. V exegetickej časti kandidát pomocou štandardných exegetických metód vyloží danú časť Písma Svätého vzhľadom na historický a literárny kontext textu. To znamená, že stručne vysvetlí kľúčové pojmy, historický a literárny kontext daného textu a po kritickom zhodnotení možných výkladov ohraničí pôvodnú(é) myšlienku(y) daného textu.

V praktickej časti autor aplikuje pôvodnú(é) myšlienku(y) z exegetickej časti tým, že vypracuje osnovu kázne pre CZ ECAV na Slovensku, v ktorom pôsobí. Je nutné, aby posolstvo kázne prehováralo do aktuálnych potrieb členov zboru. Osnova musí obsahovať stručné rozpracovanie hlavného posolstva ako aj podporných myšlienok kázne. V úvode praktickej časti stručne charakterizuje aktuálnu situáciu zboru a odôvodní zasadenie kázne do cirkevného roku.

Literatúra

Kandidát môže použiť na vypracovanie písomnej práce akúkoľvek dostupnú odbornú literatúru. Musí však použiť minimálne nasledovné zdroje:

1. *Douglas, J.D. ed. Nový biblický slovník.* Praha: Návrat Domu, 1996.
2. *Hroboň, B., Kacian A. eds. Žalmy 101-118.* Trnava: Dobrá kniha, 2020.
3. *Roskovec, J. Evangelium podle Jana, Centrum biblických studií,* Praha, 2020.

Použitú literatúru je kandidát povinný uviesť v spoločnom Zozname literatúry (jeden spoločný pre exegézy oboch textov). Zoznam literatúry umiestni na samostatnú stranu, ktorá bude poslednou stranou práce. V prípade porušenia etiky citovania, resp. neuvedenia zdrojov, bude práca aj skúška hodnotená s výsledkom nedostatočne.

Rozsah, termín a spôsob odovzdania

Rozsah písomnej práce ku každému z oboch textov je min. 2 a max. 5 strán. Do tohto počtu sa nepočíta titulná strana a strana obsahujúca Zoznam literatúry.

Prácu je potrebné odoslať vo formáte MS Word na emailovú adresu adrian.kacian@gmail.com najneskôr do 23.9.2025, do 23:59 SEČ.

V prípade nejasností ohľadom vypracovania písomnej práce, prosím, kontaktujte skúšajúceho na horeuvedenej emailovej adrese.

2. Dogmatika

- *Symbolické knihy*; Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1992
- *Lutheranus 2006. K Augsburgskému vyznání.* Sborník Lutherovy společnosti. Praha: Lutherova společnost, 2006
- *Forde, G. Boh sa skláňa k človeku: Lutherove pochopenie evanjelia* [original: Where God Meets Man]. Martin: Biblická škola, 2003.
- *Schütte, H. Ekumenický katechismus II. Církev všech křesťanů.* Praha: Vyšehrad, 2003.
- *Svetový luteránsky zväz; Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov.* Spoločné vyhlásenie k učeníu o ospravedlnení Spoločné oficiálne stanovisko. Dodatok k Spoločnému oficiálnemu stanovisku. ECAV na Slovensku a KBS, 2004. Dostupné na:
<https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/ekumenicke-dokumenty/c/spolocne-vyhlasenie-k-uceniu-o-ospravedleni>
- *Pöhlmann, H. G.; Stern. M. Desatero v životě židů a křesťanů* (Dialog ortodoxního rabína a křesťanského teologa.) Praha: Vyšehrad, 2006.

3. Etika

- Igor Kišš: Sociálna etika
- Eduard Lohse: Teologická etika Nového zákona
- J. B. Souček: *Bláznovství kříže*, I.5. Paradoxie v etice, s.38-45

4. Cirkevné dejiny

Hlavné pramene k štúdiu:

- *Dejiny kresťanstva a reformácie na Slovensku*, Daniel Veselý, Tranoscius, 2004
- *Dejiny kresťanstva*, Daniel Veselý, Učebnica Evanjelického náboženstva pre stredné školy, Tranoscius, 1994
- *Všeobecné cirkevné dejiny stredoveku*, Pavel Kolárovsý, Slovenská Evanjelická Bohoslovecká Fakulta Bratislava, 1971

Pomocné pramene k štúdiu:

- *Kapitoly z domácich cirkevných dejín*, Ján Petrik, Bratislava 1969
- Internet (zvlášť www.ecav.sk) články súvisiace so Žilinskou synodou 1610 a Spišskopodhradskou synodou 1614
- *Tranovského evanjelický kalendár 2025*

Okruh tém z ktorých budú dve otázky na písomnú časť a jedna otázka pri ústnej skúške

- 1.Všeobecný prehľad cirkevných dejín od vzniku prvého kresťanského zboru v Jeruzaleme (dôležité roky a udalosti od roku 70 do roku 313 až po rozdelenie do roku 1054 – stručná chronológia – rok a udalosť – Rozsah z konfirmačnej príručky)
- 2.Pred reformácia (príčiny, problémy, osobnosti zvlášť Ján Hus)
- 3.Rok 1517 (Kedy, kde, kto a prečo začala reformácia ?)
- 4.Osobnosti reformácie (Martin Luther, Filip Melanchton, Ulrich Zwingli, Ján Kalvín)
- 5.Osobnosti našich cirkevných dejín: Daniel Krman, Karol Kuzmány, Juraj Tranovský a iné podľa vlastného výberu)
- 6.Synody v Evanjelickej cirkvi (Prvé 3 Synody našej cirkvi a posledné 3 Synody ECAV - 2022, 2023, 2024 – (len vymenovať, kde sa konali)
- 7.Tridentský koncil (3 etapy koncilu)
- 8.Stručný prehľad šírenia reformácie na území dnešného Slovenska. (povstania, snemy, prešovské jatky, Tolerančný patent)
- 9.Žilinská synoda a jej osobnosti – kto, kde za akých okolností ju zvolal a jej stručný priebeh.
- 10.Rok 2025 výročie Nicejského vierovyznania. Základne historické informácie.

Súčasťou skúšky je – stručný referát - písomne spracovaná jedná z vyššie uvedených tém z historických oblastí a to v rozsahu maximálne do 2 strán !!!!

(A4, veľkosť písma 13, a 1,5 riadkovanie) s uvedením zoznamu použitých zdrojov k vypracovaniu. Referát doniesť na farárske skúšky v printovej podobe.

5. Katechetika

- *Kišš, Igor: Výchova ku kresťanskej dospelosti*; VMV ECAV; Bratislava
- *Benka, Jozef: Kapitoly z katechetiky*; rukopis; Bratislava 2002
- *Veľký a Malý katechizmus Dr. Martina Luthera*

6. Homiletika

- *Jozef Smolík – Radost ze slova, Kalich 1983*
- 2 vypracované kázne na tieto príležitosti:
 - krst svätý v rámci SB na 2.nedeľu po Veľkej noci- Nedeľa Dobrého Pastiera
 - Pamiatka reformácie + 1700 výročie Nicejského vierovyznania
(kázne zaslať s prihláškou do 4.9.2025)

7. Liturgia

- *Agenda ECAV na Slovensku*
 - bohoslužobné poriadky;
 - poriadky bohoslužobných úkonov;
 - znenie otázok a formuliek;
- *J. Filo, Kompendium Liturgika – časť: Bohoslužobné miesto, priestor, čas*
- *J. Filo (zostavovateľ) Teológia evanjelických služieb Božích - Zborník z Teologickej konferencie ECAV, Račková dolina 7.-9.9.2005 (Bratislava 2008) EBF UK*
- *Evanjelický spevník* - členenie, zásady výberu piesní, znenie predspevov
- *Pohrebná agenda*- poriadok pohrebov na rôznych miestach

8. Pastorálka

- *Július Filo – Základy pastorálky*
- *Jozef Smolík – Pastýrská péče*

9. Cirkevné právo

- *Cirkevné ústavné zákony (CUZ)* - CUZ č.1/1993, CUZ č.6/2000, CUZ č.6/2020
- *Cirkevné zákony (CZ)* CZ č. 11/1994, CZ č. 14/1994, CZ č. 15/1994, CZ č. 2/1999, CZ č. 2/2004, CZ č. 3/2004, CZ č. 6/2010, CZ č. 6/2020, CZ č. 1/2024
- *Cirkevné nariadenia (CN)* - CN č. 4/1994, CN č. 5/1994, CN č. 8/1994, CN č. 2/1996, CZ č. 2/1997, CN č. 3/1997, CN č. 2/1998, CN č. 7/1998, CN č. 2/2011
- *Zásady* - Záväzné úpravy č. 4/1996

Potrebné je vyhľadať si na webovej stránke cirkvi www.ecav.sk znenie uvedených príslušných cirkevnoprávných predpisov v Zborníku CPP (aktualizovaný k 6.12.2024)

10. Cirkevná hudba

- **Agenda ECAV** – spievaná liturgia;
- **Evanjelický spevník** – nápevy piesní;
- **Schopnosť viesť piesne** z Evanjelického spevníka;

Hlavné pramene k štúdiu:

- Agenda ECAV;
- Evanjelický spevník;
- Partitúry ECAV: Bázlik-Wurm, Farkaš
- Partitúra k Funebrálu

Pokyny pre uchádzača o kaplánsku skúšku:

- *Písomné podať žiadosť na Farárske skúšky **do 4.9.2025**, ktorej súčasťou bude:*
 - doklad o kaplánskej skúške;
 - osvedčenie o kaplánskom účinkovaní vystavené priamym nadriadeným s osobitým ohľadom na prácu v Spoločenstve evanjelickej mládeže;
 - stručný životopis s kontaktnými údajmi (tel.č., email)
 - odporúčanie seniora;
 - odporúčanie dištriktuálneho biskupa;
 - dve kázne podľa tém, ktoré sú uvedené v požiadavke v bode 6.
- Najneskôr **do 29.9.2025** písomne potvrdiť svoju účasť na kaplánskych skúškach
- **Dňa 6.10.2025** sa dostaviť načas na Farárske skúšky, aby sa mohol zúčastniť úvodnej pobožnosti – miesto konania je Generálny biskupský úrad ECAV Bratislava;

Na Farárske skúšky priniest' so sebou:

- doklad totožnosti;
- bibliu;
- písacie potreby;
- stručný referát vid' bod.9

Prvý termín Farárskej skúšky je **spoplatnený**. Sumu vo výške 40,80 € je nutné uhradiť vopred elektronicky použitím QR kódu, ktorý bude kandidátovi vopred zaslaný. Poplatok za opravnú skúšku je 10% aktuálnej minimálnej mesačnej mzdy.